

Marta Dargiewicz

nauczycielka języka polskiego

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5

ul. Graniczna 46, 40-018 Katowice

WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE

Katowice, 3 sierpnia 2004 r.

Typ zajęć: lekcja języka polskiego (ortografia)

Poziom nauczania: gimnazjum

I. TEMAT: Zanurzamy przyrząd w kałamarzu – ortograficzna lekcja kaligrafii w średniowiecznym klasztorze

II. ZAŁOŻENIA METODYCZNE:

1. Cel główny: doskonalenie pisowni wyrazów z „rz” niewymiennym

2. Cele operacyjne:

Uczeń:

- zna zasady pisowni wyrazów z „rz” niewymiennym;
- potrafi uzasadnić pisownię wyrazów z „rz” niewymiennym;
- poszerza swój własny „słownik poprawnej pisowni” o kolejne, omówione na lekcji wyrazy;
- wie, czym jest sztuka kaligrafii;
- odszukuje wyrazy o nieznanym mu znaczeniu w Słowniku Języka Polskiego;
- ćwiczy grafomotorykę;
- rozwija wyobraźnię.

3. Czas: 45 min

4. Metody:

- maskarada (uczniowie przebijają się za mnichów),
- instruktaż.

5. Forma pracy:

indywidualna.

6. Pomoce:

- ORTOGRAFFITI 2. Pisownia wyrazów z „rz” niewymiennym,
- słowniczek wyrazów z „rz” niewymiennym” – ORTOGRAFFITI 2,

- przyrządy do pisania: np. pióro, ołówek, kredka,
- Słownik Języka Polskiego.

III. PRZEBIEG LEKCJI

Uczniowie na poprzedniej lekcji poświęconej ortografii, poznali zasady pisowni wyrazów z „rz” niewymiennym. Nauczyciel poprosił, by na dzisiejszą lekcję uczniowie przebrali się za średniowiecznych mnichów, gdyż na 45 minut klasa zamieni się w średniowieczny klasztor, w którym będzie ćwiczona sztuka pięknego pisania, czyli **kaligrafia**. Prowadzący zalecił przyniesienie przyrządów do pisania innych niż długopis – może to być np. pióro, ołówek, kredka.

1. Ogniwko wstępne

1. Nauczyciel informuje uczniów o temacie, celu i przebiegu zajęć.
2. Przedstawia uczniom zadania, które mają wykonać na lekcji.

2. Ogniwko centralne

1. Nauczyciel odczytuje zadanie:

Król zlecił przeorowi klasztoru spisanie Wielkiej Księgi Poprawnej Pisowni. Ojciec przełożony musi wybrać zespół trzech skrybów, którzy tego dokonają. Ogłosił więc konkurs – dał każdemu z mnichów do przepisania parę fraz. Kto napisze je najstaranniej? Przed przystąpieniem do zadania wykonaj wizytówkę, którą opatrzysz swój stół.

2. Uczniowie wykonują swoją wizytówkę pismem kaligraficznym a następnie przystępują do zadania głównego – słowniczek wyrazów z „rz” niewymiennym, s. 91, ORTOGRAFFITI 2 (tylko jedna strona) /może należałoby wytłumaczyć, co to jest kaligrafia i pokazać próbki pisma kaligraficznego?/. Uczniowie korzystają ze *Słownika Języka Polskiego*, sprawdzając znaczenie niezrozumiałych słów.
3. Nauczyciel (ojciec przełożony) wybiera trzech najlepszych skrybów **na podstawie przygotowanych kryteriów /cechy pisma kaligraficznego/**

3. Ogniwko końcowe

1. Wspólne dostosowywanie do wyrazów ze słowniczka zasad ortograficznych /**nie bardzo rozumiem o jakie zasady chodzi, skoro mamy do czynienia z „rz” niewymiennym/**
2. Ocena pracy uczniów na lekcji.
3. Podanie i omówienie pracy domowej: ćwiczenie 20, s. 21, ORTOGRAFFITI 2.